

Forsvarsdepartementet
Postboks 8126 Dep.

0032 OSLO

Ávjovárgeaidnu 50
9730 Kárášjohka/Karasjok
Telefovdna +47 78 47 40 00
Telefákxa +47 78 47 40 90
samediggi@samediggi.no
www.samediggi.no
NO 974 760 347

ÁŠŠEMEANNUDEADDJI/SAKSBEHANDLER
Torvald Falch, +47 77 61 28 69
torvald.falch@samediggi.no

DIN ČUJ./DERES REF.

MIN ČUJ./VÅR REF.
10/2092 - 2
Almmut go válddát oktavuoda/
Oppgis ved henvendelse

BEAIVI/DATO
19.05.2010

Høringsuttalelse - Rapport om lokaliseringalternativer for forsvarets nye kampfly

Det vises til brev av 19.03.10 med høring av rapport om lokaliseringalternativer for forsvarets kampfly.

Sametinget har ingen merknader til hovedrapportens framstilling og vurdering av løsningsalternativenes egnethet og kostnadsberegninger. Sametinget har heller ingen merknader når det gjelder konsekvensvurderinger knyttet til temaene personell og kompetanse, og eiendom, bygg og anlegg, samt distriktspolitikk. Vi vil knytte noen kommentarer til vurderingene av konsekvensvurderingene av støy og miljø, og samisk kultur og samfunn ved Evenes som alternativ.

Det framkommer av hovedrapporten at en sannsynlig akseptgrense for støy går på innløsning av om lag 100 boliger og tiltak på om lag 200 boliger. Det heter riktignok at dette er basert på faglig skjønn, men uten å klargjøre hvilke faktorer som inngår i et slikt skjønn. Sametinget vil påpeke at støyeffekten med flytting av 100 boliger for relativt små, men likevel viktige samiske lokalsamfunn, vil være betydelig større enn for større samfunn, og for samfunn i en annen kulturell og identitetsmessig situasjon. Selv om det de siste tiårene har skjedd en samisk kulturell mobilisering og identitetsmessig styrking, er den samiske kulturen i området sårbar. Opprettholdelse av bosetting i de samiske bygdene er derfor helt sentralt for ivaretagelsen og styrkingen av samisk kultur i området.

Asplan Viak har ved utarbeidelsen av sin rapport om sosiokulturelle konsekvenser for samiske samfunn ved lokalisering av kampflybase i Evenes ikke hatt tilgang på de støydataene med kart som ligger i hovedrapporten. Dette medfører at delrapporten sier relativt lite om konsekvensene av støy. Hovedrapportens anslår at 80 boliger må flyttes og 100 boliger må støyisoleres ved Evenes som enebaseløsning, og at tilsvarende tall er 60 og 90 ved at Evenes inngår i en tobaseløsning. Ut fra hva Sametinget kan se vil støysonen omfatte flere viktige samiske bygder. Sametinget vurderer konsekvensene av flytting på grunn av støy av disse samiske bygdene som negative og store. I tillegg til de ringvirkningskonsekvenser som frambringes i delrapporten (s. 32), ses det også som viktig å være klar over at flytting av noen familier fra bygdene vil bryte opp bygdene og endre det kulturelle fellesskapet. En eventuell realisering av Evenes som kampflybase kan derfor bare kunne skje ved etterfølgelse av ILO 169 artikkel 16 nr. 2 om at: "forflytting bare kan finne sted etter at de [vedkommende folk] har avgitt fritt og informert samtykke". Det vises også til tilsvarende formulering i FN's erklæring om urfolks rettigheter artikkel 10.

Sametinget mener å se at Asplan Viak sin delrapport bærer preg av å ha blitt utarbeidet med begrenset tid og ressurser. Dette medfører at vurderingene i mindre grad, enn hva som ville vært ønskelig, er

gjenkjennelige lokalt. Skånland kommune inngår ikke i forvaltningsområdet for samisk språk. Gjengivelsen av Sametingets høringsforslag til planveileder for sikring av naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv er upresis. Formuleringer om at pendling kan være med på å oppløse sosiale bånd, særlig ved stor innpendling av ett kjønn, kan medføre misforståelser når dette ikke redegjøres nærmere med referanser til relevant forskning.

Sametinget forutsetter at vi blir kontaktet for fortsatte konsultasjoner om Evenes i den videre beslutningsprosessen inngår som et prioritert og reelt lokaliseringalternativ for forsvarets nye kampfly.

Dearvvuodáiguin/Med hilsen

Magne Svineng
ossodatdirektevra/avdelingsdirektør

Torvald Falch
seniorrådgiver

Kopiiija / Kopi til:
Fornyings- og administrasjonsdepartementet Postboks 8004 Dep. 0030 OSLO